1854. N°. 291.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

ZATURDAG 9 DECEMBER.

BUITENLAND.

LONDEN den 7 december.

...wel de cholera gelukkig geheel of nagenoeg ge... is, blijft de sterfte in deze hoofdstad ongemeen... Gedurende de zaturdag geëindigde week zijn 1360 ...vallen aangegeven, derhalve 120 boven het gemid... ...tal in dezelfde week der tien laatste jaren; ziekten ...mhalings-organen, longziekten en tering maakten ...kelijk wederom de meeste slagtoffers.

...getal der in die week geborenen was 1610, zijnde ...oven het gemiddeld getal in de negen vorige jaren.

... is thans in het bezit van het algemeen verslag ... den voortgang en al de omstandigheden der ... cholera-epidemie te Londen, waaruit hoofdzakelijk ... dat die ziekte van augustus 1853 tot november ... alhier 11,495 slagtoffers gemaakt heeft, terwijl ...tal der aan de cholera gestorvenen gedurende de ...tober 1848 tot december 1849 geheerscht hebbende ... 14,593 had bedragen.

...er de talrijke belangrijke opmerkingen welke het ... behelst behoort ook deze dat, gedurende de beide ...ien, in de lager gelegene wijken van Londen ge... 13 van de duizend bewoners aan de cholera ...n, tegen slechts 1 van de duizend in het hoogst ... gedeelte.

Een brand die eergisteren avond ten huize van den ...G. *Heath*, in Bishopsgate alhier, uitbrak heeft niet ... dat pand en een der belendende nagenoeg geheel ..., maar bovendien negen andere huizen zwaar ...digd.

De generaal-majoor *C. O'Neil Prendergast* is maandag ...blin overleden, zoodat na de jongste groote pro... bij het leger nu reeds vier Engelsche hoofdofficieren ...ven zijn.

Bijaldien het ongeluk wilde dat lord *Raglan* het ...evel over het Engelsch leger in de Krim niet meer ...kon, zal het denkelijk aan sir *John Burgoyne* ... opgedragen.

Heden bevat de *Times* eene redenering over het ... verdrag van 2 december, in welke nagenoeg al ...zonderheden, die het volgens zijn gisteren mede... berigt uit Weenen behelzen zou, sterk in twijfel ...ken worden. Alleen zoo veel meent dat dagblad ...genoegzame zekerheid te kunnen zeggen dat de Keizer ... Oostenrijk zich stellig verbonden heeft met de ...voerende Mogendheden in een of- en defensief ...d tegen Rusland te treden, indien de vrede niet, ...zamenlijk gevorderde grondslagen, vóór het einde ... maand gesloten is, of, met andere woorden, indien ... naar Petersburg gezonden berigt, dat de Keizer ... staat met de Westersche Mogendheden in verbond ...en, de Russische Keizer zich niet onverwijld ... tot het voortzetten van den kampstrijd ver... Zoodanige verklaring nu laat zich moeijelijk ...chten.

...elfde blad behelst eene depêche uit Weenen van ..., volgens welke, bij den uitval der Russen op ...tleden, de Engelschen twee batterijen ieder van ...ken genomen hebben, tot het vernagelen van welke ...en den tijd niet gehad hadden. Den volgenden ...d een gedeelte der bezetting de Fransche linien aan... maar was met een verlies van 250 man terugge..., terwijl de Franschen 75 man, waaronder 2 officieren, ...en.

...rts geeft het eene depêche uit Berlijn, volgens welke ...ussisch-Keizerlijke ukase van 3 november de toevoe... van twee bataillons aan elk der regementen van het ...sche leger en de ligting van 60 bataillons tirailleurs ..., terwijl het voorwaarts rukken der troepen in ... door deze depêche bevestigd wordt.

Uit de nu ontvangen officiële rapporten blijkt hoe ... aanval op de Russische stad Petropaulski door ...nsche en Engelsche schepen, op den 4 september ...den, de eerste niet minder dan 102 en de laatste ...minder dan 107 dooden, gekwetsten of vermisten ... hebben, terwijl het bevestigd wordt dat de En... schout bij nacht *Price* daarbij niet door het ...es vijands is omgekomen, maar zichzelven in zijne ... van het leven beroofd heeft. Die officier telde ...wee en vijftig jaren zeedienst, had zich meermalen ... onverschrokkene daden onderscheiden en bij ver...de gelegenheden ernstige wonden bekomen.

Men heeft met de *Atlantic* berigten uit New-York ... november. In den Staat New-York hebben de ... bij de verkiezingen voor het Huis der Represen... eene groote meerderheid verworven. Naar ver...werd heeft de senateur *Atchinson* eene geheime ...ging van vijfduizend personen georganiseerd, die ... op den eersten dag der verkiezingen, naar Kansas ... moeten, om voor de instandhouding der slavernij ...men. De President der Staten hield zich met het ...n zijner boodschap bezig, die volgens sommigen ... bewoordingen tegen vreemde Mogendheden be... volgens anderen uiterst gematigd wezen zal.

PARIJS den 7 december.

...esluiten des Keizers zijn tot buitengewone ge... en ministers-plenipotentiaris benoemd: bij den ... van Saksen de heer *Forth-Rouen*, thans bij den ... van Griekenland; bij den Koning van Griekenland de heer *Mercier*, thans bij den Koning van Saksen; bij den Koning van Wurtemberg de markies *de Ferrière le Vayer*, thans bij den Groothertog van Saksen-Weimar, en bij den Groothertog van Saksen-Weimar de prins *de la Tour d'Auvergne*, thans eerste secretaris der Fransche ambassade bij den H. Stoel. Verder zijn nog verschillende gezantschaps-secretarissen verplaatst. Eindelijk is de heer *Poujade*, politieke agent en consul-generaal van Frankrijk te Bucharest, benoemd tot consul-generaal en zaakgelastigde te Tunis, ter vervanging van den heer *Béclard*, die den eerstgenoemden te Bucharest zal opvolgen.

— De heer *de Jaucourt*, geattacheerde bij de Fransche legatie te Weenen, is gisteren alhier aangekomen, als overbrenger van het den 2 dezer door de gevolmagtigden van Frankrijk, Oostenrijk en Groot-Brittanje te Weenen gesloten verdrag, en men verzekert dat dit belangrijke stuk weldra openbaar zal worden gemaakt, waardoor de deswege bestaande twijfel zal worden opgeheven.

— Aan het dagblad *Constitutionnel* wordt het volgend artikel ontleend nopens het met Oostenrijk gesloten verdrag:

„ Alle gebeurtenissen dezer week wijken naar den achtergrond voor het Weener verdrag, voor dit zoo dikwerf aangekondigd, zoo dikwerf weder tegengesproken groote feit, dat thans eene werkelijkheid is. Deze zaak, welke geteld zal worden onder de voornaamste handelingen der nieuwere diplomatie, maakt nog gedenkwaardiger den reeds gedenkwaardigen datum van 2 december, die bereids in de geschiedenis van ons Vaderland is gekenmerkt door groote gebeurtenissen en schitterende overwinningen.

„ Den 2 december 1804 ontving *Napoleon I* uit de handen van den H. Vader de Keizerlijke kroon. Het volgend jaar, op denzelfden dag, zegepraalde hij roemrijk op het slagveld van Austerlitz. Den 2 december 1851 behoedde *Napoleon III* Europa voor de rampen der regeringloosheid. Drie jaren later, mede op denzelfden dag, plukt hij de vruchten zijner diepe wijsheid en zijner langdurige gematigdheid, door den eendragtsband geheel te verbreken, welke veertig jaren geleden door de Vorsten van het Noorden was gevormd tegen Frankrijk, uit haat jegens den naam van *Bonaparte*.

„ Van dezen band blijft niets meer over, niets meer dan eene bladzijde in de geschiedenis en eene herinnering in de gedachte. Het verdrag van Weenen verandert niet alleen het aanzien van het Oostersche vraagstuk, het verandert ook nog den toestand des Keizers in Europa; en ter zelfder tijd dat het de zaak van het Westen tegen Rusland versterkt, vergroot het Frankrijks gezag in de wereld

„ De tekst van het verdrag van Weenen is nog niet openbaar gemaakt; wij weten dus niet naauwkeurig in welke mate en met welk vooruitzigt Oostenrijk zich met Frankrijk en Engeland verbindt. Maar de daad alleen van een verdrag van vereeniging met de Westersche Mogendheden te teekenen, is, van zijnent wege, eene daad van vijandschap tegen Rusland; het is het voorafgaand punt van eene onvermijdelijke vredebreuk tusschen de Hoven van Weenen en Sint Petersburg.

„ Men verzekert werkelijk dat, bij een der artikelen van het verdrag van Weenen, Oostenrijk jegens Frankrijk en Engeland de verpligting heeft aangegaan van den oorlog aan Rusland te verklaren, indien het Kabinet van Sint Petersburg, binnen een bepaalden tijd, aan de Kabinetten van Parijs en Londen geene voorwaarden van eenen aannemelijken vrede heeft aangeboden.

„ Men moet uit dezen nieuwen toestand van het Weener Kabinet besluiten dat het Kabinet van Berlijn, als noodzakelijk gevolg daarvan, van zelf naar den kant van Frankrijk en Engeland tegen Rusland wordt medegevoerd. Men weet dat Pruissen, door een nieuw artikel bij het verdrag van den 20 april gevoegd, zich verbonden heeft Oostenrijk tegen iederen uitwendigen aanval te handhaven. Thans, nu Oostenrijk zich met Frankrijk en Engeland door een plegtig verbond heeft vereenigd, kan de oorlog niet dan van Ruslands zijde tot hetzelve komen. Het is dus alleen tegen Rusland dat Pruissen kan geroepen worden om het verdrag van den 20 april, dat het met Oostenrijk verbindt, uit te voeren.

„ Aldus is het de medewerking van geheel Duitschland die het verdrag van Weenen, in verschillende trappen en onder verschillende vormen, aan de Westersche Mogendheden in den strijd dien zij tegen Rusland voeren verzekert, in het belang van het, door de eerzuchtige staatkunde der Czaren, in zijne onafhankelijkheid en in zijn geloof bedreigd Europa. Welke onderpanden voor den goeden uitslag! Welke gronden van zekerheid!"

— Met zekerheid meent men te weten, dat het leger van Lyon, onder bevel van den maarschalk *de Castellane*, zal worden hersteld, en dat zijn effectief zal worden gebragt tot drie divisien infanterie en eene divisie kavallerie. Deze troepen zouden zoo te Lyon als in het kamp van Sathonay worden gekantonneerd en aldaar den winter doorbrengen. Zij zouden echter gereed worden gehouden, om op het eerste bevel te velde te kunnen trekken.

— Het Fransche leger in het Oosten zal met eene 9de divisie versterkt worden, welke zal worden gevormd uit in Algerië aanwezige troepen en uit het 49ste regement van linie, dat deel uitmaakte van de bezetting van Toulouse. Deze divisie zal onder bevel staan van den generaal *Bruner*.

— Doctor *Jules Cloquet* heeft, door edelmoedig en vaderlandslievend gevoel bezield, aan den Keizer zijn landgoed, aan den oever der zee nabij Toulon gelegen, aangeboden, ten einde daar gewonde soldaten en matrozen van ons leger in het Oosten te verplegen. Z. M. heeft aan doctor *Cloquet* geschreven, dat zijn aanbod volgaarne werd aangenomen, en heeft hem geluk gewenscht met de edele en nuttige bestemming, welke dus aan een landgoed werd gegeven.

— Sommigen meenen, dat de admiraal *Hamelin* weldra uit de Krim naar Frankrijk zal terugkeeren.

— Verscheiden voorname dames te Lyon zijn voornemens eene werkplaats in te rigten tot het vervaardigen van pluksel voor de gewonden van het leger in het Oosten.

— Naar men verzekert, zegt het *Journal du Havre*, zou door den ingenieur *Pote* en eene vereeniging van Engelsche kapitalisten een voorstel gedaan zijn, hierin bestaande om eene groote hoeveelheid rails naar de Krim te zenden en een spoorweg aan te leggen van Balaklava naar het kamp der geallieerden.

— De *Gazette des Théâtres* meldt als gerucht, dat de heer *Crosnier*, die onlangs tot directeur der Opera is benoemd, op het punt zou staan deze betrekking te laten varen.

— De *Courrier de Nantes* deelt mede, dat onlangs verscheiden gevangenen van Belle-Isle in vrijheid zijn gesteld, waaronder zich de heer *Dubois*, redacteur van een dagblad van Rennes, bevindt.

— Onlangs heeft een regement Fransche kavallerie magtiging bekomen om Piémont door te trekken ten einde naar Frankrijk terug te keeren. Zulks heeft den 2 dezer aanleiding gegeven tot eenige discussie in de zitting van de Kamer der Gedeputeerden te Turijn. Naar aanleiding van dit feit heeft de heer *Brofferio*, lid van de oppositie, het Kabinet geïnterpelleerd nopens den toestand van Piémont in de tegenwoordige crisis van Europa. De Minister van buitenlandsche zaken heeft daarop geantwoord, dat, ofschoon Piémont onzijdig bleef, het niet twijfelachtig was voor welke der beide partijen de Regering sympathie gevoelde. De heer *Brofferio* had gesproken van eene zending van den heer *de Persigny* naar Turijn, doch de Minister had daarvan niets vernomen.

— De zitting der Spaansche Cortes van den 1 dezer is zeer belangrijk geweest. Daarin toch is besloten tot het in overweging nemen van een voorstel, waarbij alle ministers, die van 1843 tot 1854 in hun pligt te kort geschoten mogten zijn, met vervolging bedreigd worden; ook is een voorstel aangenomen, strekkende tot het benoemen eener commissie belast met het centraliseren der instructie tegen de Koningin-Moeder.

In de zitting van den 2 dezer heeft de Hertog der Overwinning de volgende verklaring afgelegd: „ Het geconstitueerde Ministerie zou wenschen u zijne gedragslijn als Regering te doen kennen; doch de antecedenten der mannen die het zamenstellen zijn zoo bekend dat gij het zult ontslaan van het opstellen van een programma. Wat mij betreft, ik ben geen redenaar en ik maak ook geen aanspraak het te zijn; mijne stem is alleen gewoon de drommen op het slagveld te schokken. Ik zal mij dus bepalen bij te zeggen dat de Regering op de algeheele medewerking der constituerende Cortes rekent om het Land staatkundige en administratieve wetten te schenken welke zoo veel tot zijnen voorspoed bijbrengen." Deze verklaring maakte veel sensatie, doch nog meer was zulks het geval toen de Vergadering daarop met 138 tegen 67 stemmen besloot, een voorstel van den heer *Sanchez Silva* tot afschaffing der belasting op het verbruik aan eene speciale commissie te verzenden, terwijl het Ministerie zich daartegen verklaard en de verzending aan de commissie voor de begrooting verlangd had. Na deze beslissing ging de Vergadering in de grootste verwarring uiteen.

De heer *Soulé* is den 2 dezer in de Spaansche hoofdstad aangekomen.

KEULEN den 7 december.

Het zal voorzeker een welkom berigt voor de hoogschatters der letterkunde zijn, dat eerlang de briefwisseling tusschen *Goethe* en *Herder*, welke zoo lang te vergeefs verwacht werd, het licht zal zien. Reeds is men met de rangschikking daarvan ijverig bezig.

— Naar men uit Berlijn schrijft, is de inhoud van het alliantie-verdrag met Frankrijk en Engeland aldaar door het Weener Kabinet medegedeeld, alvorens het geteekend was, en geloofde men in die hoofdstad vrij algemeen dat de Pruissische Regering, door den loop der gebeurtenissen en den doorgaanden geest der bevolking gedrongen, hare toetreding tot dat verdrag niet zal kunnen nalaten.

Een Duitsch dagblad wil de daling der graanprijzen op sommige markten reeds als een gevolg der hoop aangemerkt hebben welke door het sluiten van het Weener-verdrag van 2 dezer op herstelling des vredes is opgewekt. Wat hier van zij, zooveel is zeker dat, wierd die hoop verwezenlijkt, het dan weder onbelemmerd geworden verkeer met de Russische havens in de Oost- en Zwarte Zeeën een ruimen aanvoer van graan en gevolgelijk eene aanzienlijke daling der prijzen zou veroorzaken, naardien de oogst in Rusland zeer rijk geweest is.

— Graaf *Zichy*, die het Russisch Hof met het sluiten van het Weener alliantie-verdrag bekend moet maken, is te Warschau doorgereisd, van waar ook vorst *Paskewitsch* zich naar Petersburg begeven zal.

— Volgens het *Journal de Saint Petersbourg* van 30 november heeft de Keizer, bij ukase van dien dag, den staat van beleg in het gouvernement Petersburg opgeheven en de tijdelijke militaire gouverneurs der verschillende stads-kwartieren van hunne functien als zoodanig ontheven.

— Een legerkorps van 40,000 Turken, met 100 stukken geschut, zal in de volgende week te Baltschik en Varna naar de Krim worden ingescheept, terwijl slechts één Turksch regement te Bucharest blijft, waar *Danisk-bey Mussa*-pacha als gouverneur der stad verwijlt, aan welken laatste de betrekking van hoofdopzigter bij de inscheping is opgedragen. Ook *Omer*-pacha zou binnen weinige dagen vertrekken.

In een brief uit Bucharest van den 23sten laatstleden wordt beweerd dat het geheele bedrag der Russische troepen in Bessarabië niet meer dan 40,000 man beloopen zou, namelijk 15,000 te Kilia, Ismail en Reni, 20,000 te Reowa, Kischenen, Kagul en Beltsch, en 6000 die op verschillende punten verspreid zijn.

Men meldt den 27 november uit Konstantinopel: „De terugtogt des Russischen generaals *Liprandi* van Balaklava en de zielsverbijstering des Hertogs van Cambridge bevestigen zich. Voortdurend trekken troepen naar de Krim. Vele schepen die zeeschade bekomen hebben loopen hier uit de Zwarte Zee binnen."

— De Rijnhoogte alhier was heden 18 voet 2 duim Keulsch peil (17 voet 3 duim Rijnlandsch).

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 7 december.

Bij besluiten van 5 dezer heeft Z. M. de benoeming van *O. P. Bennewitz*, burgemeester van Scherpenzeel, tot secretaris dier gemeente, met Zijne goedkeuring bekrachtigd, en goedgevonden, tot burgemeester der gemeente Nieuwendam te benoemen *D. Hoogeboom*.

— Op donderdag den 14 dezer zal de gewone audientie van den Minister van Financien geen plaats hebben.

— Heden zijn de personen, die verzocht hebben als leerling-telegrafisten in aanmerking te komen, aangeschreven, om zich tot het ondergaan van het vergelijkend onderzoek aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken alhier te doen vinden op dingsdag den 19 dezer, des voormiddags ten tien ure.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal zaturdag den 9 dezer bestaan uit de grand-opéra *Le Prophète*.

Staten-Generaal.

Nopens de in de zitting der Tweede Kamer van heden gehouden algemeene beraadslagingen over hoofdstuk VI (*Departement der Hervormde en andere Erediensten*) der Staatsbegrooting voor 1855 laten wij hier nog een meer breedvoerig verslag volgen:

De heer *Reinders* vraagt, of er noodzakelijkheid bestaat tot behoud van de beide Departementen der Eerediensten. Hij gelooft niet, dat het met de Grondwet overeenkomt om de kerkelijke gemeenten in den Ministerraad zitting te doen nemen. Aan art. 168 der Grondwet wordt eene uitlegging gegeven, die op den duur niet is vol te houden en die groot gevaar kan opleveren. Hij acht het wenschelijk, dat de subsidien, op deze hoofdstukken voorkomende, zullen worden verminderd en er tot dat einde een beroep op de kerkelijke liefdadigheid worde gedaan. Spreker dringt op nieuw aan op de afschaffing van het collatieregt. De Regering staat geen handen aan het werk om de moeijelijkheden te doen ophouden die zich tegen de opheffing van het particuliere collatieregt voordoen. Hij wenscht te vernemen, welke punten der Kerk bedoeld worden, die niet zonder Minister of Ministerraad zullen kunnen worden geregeld. En hij vraagt, of de Regering voornemens is het collatieregt op te heffen, dat door particulieren wordt uitgeoefend.

De heer *van Hoëvell* meent ook dat de stand der leeraren van de godsdienst gedrukt staat onder de tegenwoordige omstandigheden. Indien de financiële omstandigheden het toelieten, dan zou hij het oog niet vestigen op de tractementen der diplomaten en hooge ambtenaren, maar wel op die der geringere ambtenaren en ook der leeraars van de Herv. Kerk. Hij bespreekt vervolgens het verkeerde van de wijze waarop het stelsel van pensioneren op de predikanten wordt toegepast, naar aanleiding van een adres, dezer dagen door een predikant aan de Kamer ingediend. Spreker heeft daarin bevestigd gezien dat ten deze onbillijkheid en stelselloosheid bestaat. Zijns inziens behooren 1°, alle predikanten op gelijke lijn te worden geplaatst, even als gevolgd wordt bij de Roomsch-Katholieke geestelijken tot en met den rang van pastoor, en 2°, acht hij het wenschelijk, dat men als normaal cijfer tot grondslag nam het totale cijfer der pensioenen en die gelijkelijk verdeelde over alle personen, en de uitkomst daarvan als normaal aannam voor de pensioenen der predikanten.

De heer *van Eck* is tegen het hoofdstuk, omdat hij de Ministerien van Eeredienst overbodig acht. Reeds verleden jaar heeft hij de gronden deswege ontwikkeld. Hij treedt in eene herinnering dier gronden, die zijns inziens ten vorigen jare niet wederlegd zijn. Hij vraagt opgave van de punten van aanraking die er nog zouden bestaan tusschen den Staat en de Kerkgenootschappen. — Hij kan niet inzien dat de bepaling van art. 73 der Grondwet, behelzende dat de Koning ministeriële departementen instelt, er de hoofden van benoemt, en die ontslaat naar welgevallen, hier iets afdoet. De Kamer verklaart niets anders dan dat zij geene gelden voor het onderwerp noodig acht. Hij dringt ook aan op de wegneming der reserves bij de Hervormde Kerk, die hij ongrondwettig acht.

De heer *Elout van Soeterwoude* levert een betoog, dat de tegenwoordige betrekking der Ministers van Eeredienst in verband tot hun werkkring in den Ministerraad weinig praktische gevolgen heeft; althans zij vertoont zich ook niet in onderscheidene wetten, in den laatsten tijd aangeboden. Maar wel levert de alsnog bestaande verhouding tot hunne departementen grond op tot voorloopige bestendiging der departementen; daar zijn voor alsnog punten van aanraking, maar dan moet ook de behandeling niet uitgesteld worden; dan moet bij voorbeeld het collatieregt worden opgeheven. Hij wijdt daarover uit ten betooge der noodzakelijkheid van de opheffing daarvan.

De heer *Schimmelpenninck van der Oije* wijst, nopens de vraag of er afzonderlijke departementen voor de Eerediensten noodig zijn, daarop, dat alle opvolgende Ministerien in den laatsten tijd die departementen noodig hebben geacht; hij houdt dus eene herhaling van dit vraagpunt voor eene nuttelooze discussie. Ook de schatkist zou niets bij de opheffing winnen. — Spreker acht ook eene regeling van het collatieregt wenschelijk, zonder krenking echter van verkregene regten. Hij was voornemens geheel in den zin van den heer *van Hoëvell* over de pensioenen te spreken, maar hij vreest dat dit tot meerdere uitgaven zou leiden.

De Minister voor de zaken der Hervormde en andere Erediensten acht het pligt, voor de eerste maal dat hij het woord in deze Vergadering voert, de toegevendheid der Kamer in te roepen. Over de opheffing der Departementen van Eeredienst zal hij niet in het breede uitweiden. Het onderwerp mag geacht worden uitgeput te zijn. Hij merkt op dat een spreker geklaagd heeft, dat de Kerkgenootschappen niet behoorlijk in den Raad van Ministers vertegenwoordigd worden. Beiden behoeven niet bekommerd te zijn. De Raad van Ministers is wel geen Staatsligchaam, en is alleen om Staatsbelangen te bespreken, maar tot die Staatsbelangen behooren ook de belangen der godsdienst en der kerkgenootschappen. De Regering volgt hier de aanwijzing, in de Grondwet zelve in hare onderscheidene voorschriften gegeven. Een ander spreker heeft gevraagd, welke punten van aanraking er tusschen den Staat en de kerkgenootschappen over zijn, en of niet de hoofden van andere departementen zich daarmede zouden kunnen belasten. In antwoord daarop wijst Z. Exc. op den toestand van het Hervormd kerkgenootschap en op dien der Israëliten. Het eerste heeft wel eene algemeene organisatie ondergaan en heeft een algemeen reglement, maar er bestaan nog verschillende andere reglementen uit een vroeger tijdvak, toen er regtstreeksche aanraking met den Staat bestond; die worden langzamerhand herzien, en er is dus nog aanraking noodig. — Zoo is dit ook gelegen met het Israëlitisch kerkgenootschap. De constituerende vergadering heeft haar rapport aan de Regering ingediend en de Regering heeft dit aangeboden aan de hoofdcommissie. Deze heeft daarna een uitvoerig rapport aan de Regering ingezonden, waaronder verscheidene gewigtige teedere punten zijn, die onderzocht moeten worden. — Het vroeger Ministerie heeft het beheer over de beide departementen wel aan hoofden van andere departementen overgelaten, maar het tegenwoordig Ministerie heeft den weg niet gevolgd om twee ligchamen onder één hoofd te plaatsen. Het heeft gemeend dat zelfstandige hoofden de meest geschikte aanrakingspunten met de kerkgenootschappen daarstelden. — Andere aanmerkingen waren gemaakt over het stilzwijgen des Ministers, bij sommige belangrijke debatten in acht genomen. Z. Exc. erkent dat hij zich met opzet aan die beraadslagingen onthouden heeft, omdat de bedoelde onderwerpen aan zijne optreding waren voorafgegaan. En wat de onderwerpen van de laatste dagen betreft, de Minister van Binnenlandsche Zaken heeft alles gezegd wat er te zeggen was. Hij zou er ook weinig troostrijks hebben kunnen bijvoegen, want hij zou den spreker, die daarop gedoeld heeft, er op moeten wijzen, dat de Synode in 1850 aan de Regering om handhaving der theologische faculteit gevraagd heeft, ten einde te dienen als eene kweekschool voor godsdienstleeraars. Indien dus de tegenwoordige Regering gemeend heeft de Departementen te moeten behouden met derzelver *eigene* hoofden, dan is dit niet om de aanraking van den Staat en de kerkgenootschappen te bestendigen, veelmin te vermenigvuldigen, maar juist omdat zij van oordeel was, dat de scheiding niet beter bevorderd kon worden, dan door de aanstelling van afzonderlijke Staatsdienaren, die zich uitsluitend met de belangen der kerkgenootschappen bezig houden. — Men merkte op dat, als het Departement moet blijven bestaan, het dan ook moet handelen; dat bij voorbeeld het collatie-regt moest afgeschaft worden. Z. Exc. antwoordt dat hij over het behoud van het Departement geen uitspraak wenscht te doen, maar de Regering is nog niet genoeg ingelicht. Bij de Kerk zelf schijnt de tegenzin tegen het collatie-regt niet zoo groot te zijn. Eene speciale commissie uit de Synode heeft in 1817 de zaak onderzocht. In het rapport door die commissie uitgebragt erkent men het vele goede, door het collatie-regt aan de Kerk toegebragt. En wat het Koninklijke collatie-regt betreft, zoo is daartegen geene enkele aanmerking gemaakt, maar heeft men er veeleer eene lofspraak op gehouden. Z. Exc. beroept zich ook op art. 24 van het in 1851 vastgestelde reglement voor de Hervormde Kerk. Het is hem niet bekend dat sedert door de Kerk eenige demarche is gedaan om de bepalingen van dit art. op te heffen. — Vervolgens behandelt Z. Exc. de opmerking betreffende de ongrondwettigheid die gelegen zou zijn in het maken der bekende reserves in het reglement voor de Hervormde Kerk. Hij heeft daarvoor geene gronden hooren aanvoeren. De Koning had het regt om het reglement voor die Kerk goed te keuren of niet goed te keuren, en dus ook om aan de goedkeuring voorwaarden te verbinden. Maar de strijd is zoo groot niet meer, de tijd heeft hier een gunstigen invloed uitgeoefend, door wederzijdsche wisseling van gedachten. Het verschil is tot beider genoegen vereffend. Bovendien, niet alle reserves zouden kunnen worden opgeheven, omdat zij, schoon niet als bepaald, toch zouden moeten worden gehandhaafd; hij wijst daarbij bij voorbeeld op art. 11 der reserves. — Wat de pensioenen betreft, zegt Z. Exc. dat het adres van een predikant hem nog onbekend is. Er zal altijd onderscheid tusschen de pensioenen bestaan; dit volgt uit den aard der zaak. Maar de Regering gaat ten deze naar vaste regels te werk, welke de Minister opgeeft.

De voortzetting der discussien over dit hoofdstuk wordt daarna op morgen bepaald.

's GRAVENHAGE den 8 december.

Eergisteren, de geboortedag van wijlen koning *Willem II*, was het standbeeld, ter eere van dien Vorst opgerigt, benevens de daarbij gevoegde beelden, van des morgens vroegtijdig af, met bloemen versierd.

— Het diner, gisteren door den graaf *von Königsmarck*, minister van Z. M. den Koning van Pruissen bij het Nederl. Hof, gegeven, is zeer prachtig geweest en werd door de leden van het Corps Diplomatiek en onderscheiden der Nederlandsche Ministers bijgewoond.

— Op woensdag den 13 dezer zal de gewone audientie van den Minister van Kolonien geen plaats hebben.

— De Directeur van het Koninklijk kabinet van schilderijen heeft ter kennis van het publiek gebragt, dat, in verband met de herstellingen aan het gebouw, genoemd kabinet, te beginnen met maandag den 11 dezer en tot nader order, zal gesloten zijn.

— De Hooge Raad der Nederlanden, burgerlijke kamer, heeft heden uitspraak gedaan in vier zaken van de bedienden van wijlen Z. M. koning *Willem I* en *II*, wier vorderingen strekken tot veroordeeling van de gedaagden om, krachtens de uiterste wilsbeschikkingen van Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau, hun te voldoen zekere sommen, welke zij vermeenden van de erfgenamen te moeten vorderen. De Hooge Raad heeft echter de eischers hunnen eisch ontzegd en veroordeeld in de kosten.

In de zitting van dien Raad heeft de Procureur-Generaal zijne conclusien genomen in zake den heer *E. A. van Vloten*, tegen het Gouvernement van Nederlandsch Indië, appellant van een arrest van het Geregtshof in Nederlandsch Indië. Zijn Ed. Hoog Achtb. concludeerde, na het houden eener uitvoerige rede, tot ontvankelijkverklaring van den appellant in zijnen eisch. De uitspraak is bepaald op 9 februarij aanstaande.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van vrijdag* 8 *december*.

In de eerste plaats worden de beraadslagingen voortgezet over hoofdstuk VI der Staatsbegrooting voor 1855. De discussie loopt schier uitsluitend over het al of niet wenschelijke van het behoud van afzonderlijke departementen van Eeredienst. De heeren *van Eck*, *van Hoëvell*, *de Kempenaer*, *Thorbecke*, *van Bosse*, *van Nispen* en *van Zuylen* en de Ministers voor de Hervormde Eeredienst en voor de R. K. Eeredienst voeren het woord. Met tegenkanting vindt het beweren des laatstgenoemden Ministers, dat het afstemmen der begrooting, omdat daarop de Ministers voor de Eerediensten voorkomen, eene aanranding zou zijn van het Koninklijk prerogatief. Art. 1 wordt aangenomen met 46 tegen 15 stemmen en daarna het geheele hoofdstuk met 54 tegen 5 stemmen; tegen het geheele hoofdstuk stemden de heeren *Hengst*, *Zijlker*, *van Eck*, *Reinders* en ...

In de tweede plaats komt in behandeling hoofdstuk VII (*Departement der R. K. Eeredienst*). Dit hoofdstuk geeft tot geene discussie aanleiding. Art. 1 wordt aangenomen met 47 tegen 15 stemmen en het geheele hoofdstuk met 57 tegen 5 stemmen.

In de derde plaats worden de algemeene beraadslagingen aangevangen over hoofdstuk VIII (*Marine*). De heeren *van Franck*, *Rochussen*, *Hugenholtz*, *van Goltstein*, en de Minister van Marine voeren het woord, waarna de voortzetting der beraadslagingen op morgen wordt bepaald.

De zitting wordt daarop gesloten.

ROTTERDAM den 8 december.

Uit Scheveningen verneemt men nog vele bijzonderheden omtrent de langs de geheele kust aangespoelde voorwerpen. De heeren strandvonders zijn ijverig in de weer om de voorwerpen die komen aandrijven te bergen. Onderanderen verneemt men dat er een kistje is aangespoeld, waarop het woord *geheim* voorkomt; ook een kistje met kleinoodien, zoo als gouden kettingen enz., voorts een paket, waarop een adres aan eene familie geplaatst is, om na overlijden te worden geopend.

Ook zijn aangespoeld verscheidene balen met boeken, kisten met confituren, met spiegels, stukken van spiegels en spiegellijsten, vaten, ledige verbrijzelde tonnen; voorts was daaronder een kistje met brieven, naar men zegt onder berusting van den Burgemeester van Wassenaar; en te Scheveningen een kistje toebehoorende aan den heer *Christiaan Blij*, waarin een gesloten brief. Voor zoo ver men weet zijn er op deze stranden nog geene lijken aangespoeld en ziet men heden middag geen drijvende.

Te Westerschouwen is eergisteren aangespoeld een wrak, rood gekoperd, benevens een stuk dek, vaten, kippen enz.

Schipper *Burg*, voerende de loodsboot n.° 3, eergisteren te Brouwershaven binnengekomen, rapporteert dat hij in zee voor het Brouwershavensche gat drijvende gezien heeft het achterste gedeelte van een schip met daaraan behoorende tuigage, waarop van achteren op de spiegel gemerkt was A. V. H.

Er is eenig vermoeden, dat er nog een ander vaartuig eene prooi der golven is geworden, althans te Scheveningen is ook aangebragt een scheepsbord met den naam *Asia*. Zoo men van elders weet moet een Engelsch schoonerschip nagenoeg te zelfden tijd in de Noordzee vergaan zijn, zoodat misschien die naam daarop slaat.

Te Dordrecht was heden morgen het gerucht in omloop, dat kapit. *Stuit*, gezagvoerder van de stoomboot *Stad Dordrecht*, uit Londen per telegraaf aan de directie der boot te Dordrecht zou gemeld hebben, dat hij de passagiers van de *Hendrika* zou hebben gered. Dit gerucht wordt niet bevestigd. De directie althans heeft niets ontvangen dan het gewone berigt van aankomst.

Men verneemt dat het berigt wegens de redding der passagiers en bemanning van het verongelukte schip *Hendrika*, in de *Amsterdamsche Courant* van heden medegedeeld, zich niet bevestigt; omtrent het lot dier ongelukkigen is tot nog toe niets vernomen.

— Uit Klaaswaal wordt ons, onder dagteekening van heden, het volgende gemeld: Heden vond men in zijne woning het lijk van *J. Z.*, met bijna geheel afgesneden hals. Men is niet vreemd aan het vermoeden dat hier aan geen zelfmoord moet worden gedacht, en wordt zeker berucht persoon verdacht gehouden niet vreemd aan 's mans dood te zijn. Men wacht elk oogenblik den officier van justitie uit Dordrecht, om een onderzoek ter loco te bewerkstelligen.

— Het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut te Utrecht heeft van het bestuur der Koninklijke Nederlandsche Zeil- en Roeivereeniging te Amsterdam de officiële mededeeling ontvangen, dat die Vereeniging eene premie van *f* 200 beschikbaar stelt voor den gezagvoerder der Nederlandsche vloot, die het best overeenkomstig de voorschriften van het Instituut het Journaal zal

al hebben gehouden. Deze premie zal uitgereikt 1 twee jaren na den datum der uitloving, voor komen journaal, hetwelk naar de uitspraak van stituut het best aan de voorwaarden zal hebben n.

Te Dieren is, in den ouderdom van 43 jaren, over- de heer *L. W. Beijerinck*, gepensioneerd majoor het Oostindisch leger, ridder van de orde van den landschen Leeuw en van de orde van den Witten van Saksen-Weimar Eisenach. Hij had zich door opnemingen van Sumatra en andere belangrijke zaamheden in Indië zeer onderscheiden.

Eergisteren morgen had in de kerk der Christelijke scheidenen te Kampen de plegtige inwijding plaats de Theologische School voor de gemeente in Neder- aldaar opgerigt. De weleerw. heer *de Moen* voerde, edanigheid van curator, bij deze gelegenheid het woord. plegtigheid werd vereerd met de tegenwoordigheid den heer Burgemeester en de Wethouders dier stad, l een talrijk publiek die mede bijwoonde.

Ll. vrijdag avond geraakte door een hevigen ruk- een schip tegen de klapbrug van Oostwold, in westerkwartier, provincie Groningen, met zulk eene heid, dat de brug bij het schip neêrstortte, tot geringen schrik van de zich daarbij bevindenden. lukkig heeft men hierbij van geene noemenswaardige lukken gehoord.

De waterhoogte te Arnhem was den 7 dezer 4,55 el.

De heer *J. de Smedt* is tot vice-consul van België ssingen benoemd.

Een brief uit de Krim meldt, dat de sergeant *van* van het vreemden-legioen, broeder van den schilder zer dagen met de Leopolds-orde werd begiftigd, is gedragen voor de militaire medaille, wegens zijn lof- ig gedrag in den slag aan de Alma.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 8 December.

OVLEDEN: G. H. Nijgh, man van M. H. E. van den Bossche, 45 j. — Lannooy, wed. M. Adelaar, 86 j. — W. Meyna, vrouw van man, 70 j. — R. Eliasar, d., 1 j. — W. F. de Waard, jm., 30 j. — Gertius, d., 1 m. — M. C. van Grieken, d., 5 m. — H. Wezenaar, n. — G. Severeyn, wedr. van M. van Ackooy, 65 j. — W. C. sen, z., 6 m. — A. Ridderhof, z., 1 j.

BEVALLEN: P. Mulder, geb. van der Bent, levenl. z. — A. M. Bek, geb. de Koning, z. — J. Villerius, geb. Langenberg, z. — Stevens, geb. Boijen, d. — M. C. Wiegman, geb. de z. — D. E. van Velden, geb. Halderiet, d. — C. L. de geb. van der Hoop, z.

Zeetijdingen.

Nederland.

ROTTERDAM uitgeklaard *Stad Edam*, H. J. Schuring, n. *Cornelia*, J. van Keulen, naar Nantes, en *Maria*, Fish, mouth.

telegrafisch berigt van LONDEN is heden op de Teems engeloopen het barkschip *Jeannette*, kapt. T. Visser, van land naar Batavia. — Langs denzelfden weg verneemt men, dat Engelsche schooner *Lady Malvina*, van Yarmouth n. Rotterdam, ergaan is. (*N. R. C.*)

HELLEVOETSLUIS 8 december. Gisteren namiddag arriveerden *George*, T. Varley, van Newcastle, en *Nelson*, G. Coston, van n, v. Hull; *Fijenoord* (st.), H. Rolfe, van Londen; *Blarney* J. Cadeny, v. Grimsby; *Janet Shinnan*, H. Bilger, v. Pemo- Que, J. Farrow, van Sunderland, en *Adeline*, C. Tideman, mouth. En stoomde in zee *Hanover*, J. Wood, n. Londen; d Z. W. — Na postrijd is de *Arnold Böninger*, kapt. J. F. naar New-York, binnen door naar Brouwershaven gesleept.

ELKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Vriendentrouw*, Grevelink, ustralië via Liverpool; *Elizabeth*, Matthews, naar Shoreham, ena, Jacobsen, naar ....

HELLE 8 december. Gisteren na postrijd niets gepasseerd. — voor postrijd zeilde *Fox*, H. King, naar Yarmouth; de wind ten W.

ASSLUIS 8 dec. Heden niets gepasseerd; de wind W. Z. W. OUWERSHAVEN 8 december. (*PER TELEGRAAF.*) De Z. W., later W. Binnengekomen *Leila*, W. W. Stafford, van ore n. Rotterdam; *Peri*, Trash, van Ipswich, en *de Burger*, Bartelse, van Newcastle. — Vertrokken *Betsey*, Smotfitt, en *ence*, Day, beiden naar Rotterdam, en *British Queen*, Braham, Londen.

KEL 7 december. De wind N. Binnengekomen *Leeuwarden* (st.) *ena* (st.) van Londen. — Vertrokken *West-Friesland* (st.) Londen.

KEL 8 december. (*PER TELEGRAAF.*) Binnengekomen *olina*, A. J. Donga, van Newcastle naar Konstantinopel, als bij- met schade.

e 5—6 dezer niets gepasseerd; de wind W.

LISSINGEN 6 december. Voor Antwerpen bestemd alhier ter Binnengeloopen *Westmoreland*, Hollyday, van Bahia.

LISSINGEN 7 december. Heden wegens tegenwind als bijleggers binnengeloopen *Montechiario*, Savarese, van Palermo n. Rotter- *Sarah*, Tupman, van Londen n. Schiedam. Voor Antwerpen alhier ter reede gekomen *Ceres*, Klaassens, v. Koningsbergen.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

LAUNCESTON (Van Diemensland) 21 augustus *Juno*, Kluin, nden. — Te BUENOS-AYRES 29 september *Diana*, Willers, msterdam, en *Zeester*, Nenneboog, van Rotterdam; 9 october Divoort, van Hamburg. — Op de ELVE 6 december *Fenne-* Pulster, v. Oporto. — Te HALS 1 dec, *Annechina*, Oostra, pemonde.

Vertrokken:

MESSINA 14 nov. *Heerenveen*, Prins, naar Rotterdam; 15 *Berg*, Wieringa, n. Licata. — Van MARSEILLE 1 dec. Scherpbier, naar Glasgow. — Van PAIMBOEUF 2 december *es*, Schut, naar Rotterdam. — Van ANTWERPEN 7 dec. Kip, naar Hamburg.

berigt van PADANG van 16 september, zou het schip *Ernst*, kapit. B. J. Doornik, in het laatst dier maand van Amsterdam vertrekken.

EUR gepasseerd 3 december *Moewe*, Meijer, van Rotterdam

OP FOHR 4 december. De nieuw gebouwde schoenerkof *Maria*, kapit. Vlas, te Groningen te huis behoorende en met haver naar Londen bestemd, is in den nacht van 2 op door stormweder op het Hornumer Zand (Amrum) aan den kt, heeft aldaar de masten moeten kappen, en is, na over heengestooten en binnen hetzelve geankerd te zijn, met be- bergers van Amrum naar de binnenvaart bij Kniepzand ge- Het volk, uit vijf man bestaande, benevens de vrouw des is gered. Hoe veel water het schip maakt, is nog niet

4 december. Het Nederl. schip *Catharina*, kapit. Veling, castle naar Flensburg, is met verlies van anker en ketting reede gekomen.

Uittreksels uit de Lloydslijst van 6 december:

RIVIER aangekomen 5 dec. *Johanna Brons*, Bonjer, van (Nieuw-Brunswijk). Te RUNCORN 3 dec. *Thomas &* Jones, van Rotterdam. Van LIVERPOOL uitgeklaard *Concordia*, van Santen, en 5 dito *Gebroeders*, Wegener, beiden Dordrecht. Van LYNN 5 dec. *Robert & Betsey*, Dowell, naar Schiedam. Van SUNDERLAND 4 dec. *Jeannette*, Visser, n. Batavia, en *Prinses Sophia*, Matzen, naar Ceylon. Van SHIELDS 4 dec. *Gesina*, en *Stad Rotterdam*, Speenhoff, beiden naar Konstantinopel.

Bij BROADSTAIRS *de Zwijger*, Witkop, van Newcastle naar Konstantinopel.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BALTIMORE, *Colombine*, A. J. Andresen: 30 v. Tabak, *Coomans, Born en Philippi*; 74 v. Tabak en 2 kistjes Monsters, *Mees en Moens*; 60 v. Tabak, *Koch en Vlierboom*; 50 v. Tabak en 1 kistje Monsters, *E. C. Ruys*; 25 v. Tabak en 1 kistje Monsters, *Bus en de Critter*; 48 v. Tabak en 1 kistje Monsters, *J. A. Kluytenaar*, te Amst.; 69 v. Tabak en 51 v. Koopmanschap, *F. J. Beijer en Zn.*, te Amst.; 27 v. Tabak en 1 kistje Monsters, *Muller en Reesse*, te Amst.; 50 v. Tabak en 1 kistje Monsters, *W. Beckeringh*, te Amst; 50 v. Tabak en 1 kistje Monsters, *van Halmael en Co.*, te Amsterdam; 970 b. Quercitron, *B. A. Mispelblom en Co.*

NEW-YORK, *W. Wilmett*, J. R. King: 26 fusten Potasch 13 vaten Parelasch en 1520 vaatjes Harst, *Pluygers en Hauck*; 209 vjs. Harst, *de Kuyper en Co.*; 20 vaten Talk, *Preston en Co.*; 1 vat Hammen, *W. S. Campbell*; 317 zakken Salpeter, *B. Mendel*, Amst.; 25 ton Logwood, *Cramerus en Co.*; 945 vaatjes Harst, 6 vat. Traan, 15 kisten Tabak en 9584 stuks Pijpduigen, Order.

NEW-YORK, *Doctor Kniep*, E. Lorentz: 25 k. Spermacetie-Kaarsen, *L. Hoyack en Co.*; 3 k. Koopm. en 52 v. Potasch, *Coomans, Born en Philippi*; 1 k. Koopm., *L. Maijer en Co.*; 155 blokken Mahoniehout, *Goll en Co.*; 9 k. Koopm., *R. Kraemer en Co.*; 1 k. Rum, *A. Ellerman*; 4800 stuks Pijpduigen, *J. J. Melchers Wz.*; 30 t. Hout, *Cramerus en Co.*; 453 b. Salpeter, 25 k. Extract van Hout, 40 b. Hop en 13 coll. Koopmanschap, Order.

Amsterdam.

NEWCASTLE, *Mina*, de Jong: 266 v. Soda, Order.

KONINGSBERGEN, *Tjaardina Fennegina*, Warners: 2714 sch. Tarwe, *C. en J. van Rossum en Co.*

KONINGSBERGEN, *de Jonge Wicher*, Kuitze: 4750 sch. Rogge en 146 sch. Erwten, Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Ned. gekoperd Barkschip *Johanna Maria*, kapitein *A. A. Sissingh*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Gouverneur Generaal Duymaer van Twist*, kapit. *C. E. Hoeksma*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA, voor Goederen en Passagiers, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Catharina*, kapit. *W. Calander*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BERGEN, het Noordsch Galjootschip *Speculation*, kapitein *B. Sörensen*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

NAPELS, het Nederl. Schoener-Galjootschip *Alphard*, kapit. *H. R. Roelfsema*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

TRIEST, het nieuw gekoperd snelzeilend Nederlandsch Schoenerschip *Harmonie*, kapitein *W. J. Wilkens*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Beursberigten.

PARIJS den 7 December.

Frankrijk 3 pcts. 71. 35; dito 4½ pcts. 96. Spanje 1 pcts. 18⅜; dito Binnenl. 3 pcts. 34⅞.

LONDEN den 8 December.

De 3 pcts. Geconsolideerden 93⅛ a ⅜; Rusland 5 pc., 96; idem 4½ pc. 87; Spanje 1 pct. 19 a ¼; dito 3 pcts. Buitenl. 38⅝; dito Cert. 5⅛ a ⅜; idem Passive 4⅝ a ⅞; Mexico Nieuwe 3 pc., 21¼ a ½; Peru 4½ pc. 68; Grenada Uitgest. 5⅜; Equador 3½; Holland 2½ pc. 61½; idem 4 pc. 91½; Turksche Leening 7½ pc. verlies.

ANTWERPEN den 7 December.

België 2½ pct. 51⅜. Spanje 1 pct. 18 11/16 g.; dito Binnenl. 3 pcts. 34⅜ g. Metallieken 5 pcts. 67½. — De beurs was kalm en de koersen zonder aanzienlijke verandering.

AMSTERDAM den 8 December.

				Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld	2½	pCt.	59⅝	59 11/16	59⅝
»	dito dito	3	»	70⅝	70 11/16	70 11/16
»	dito dito	4	»	89½	89⅝	89 9/16
»	Amort.-Syndicaat	3½	»	86⅞	87	
»	Aand. Handel-Maatsch.	4½	»	121½	122	
»	O. I. Leening	4	»	88⅞		
»	Leen. Holl.-Spoorweg	4	»			
»	Rijn-Spoorweg	4½	»			
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4½	»			
FRANKR.,	Certificaten	5	»			
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co.*	5	»	100	100¼	
»	dito 1828/32	5	»	99½	100	
»	Cert. 1831/33	5	»	83½	83½	
»	dito 1840	4	»	75½		
»	dito bij *Stieglitz*	4	»	74½		
»	dito Adm. te Hamburg	5	»			
»	dito te Londen	5	»	85½		
»	dito van Assign.	6	»			
»	Inschr. dito	6	»			
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 500			138½	139	
»	Obligatien	4	pCt.	67½		
SPANJE,	Buitenlandsche	1	»	18¾	18⅞	18 13/16
»	dito	3	»	38½	39	39
»	Binnenl. a *f* 6000	3	»	34⅜	34⅝	34½
»	Amortisable Schuld					
»	Bewijzen van Coupons				5½	
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll & Co.*	5	»			
»	dito dito	2½	»	58½		
»	dito Metall. Oude	5	»	64⅞	65⅜	65⅜
»	dito Nieuwe bet. te Amst.	5	»	75½	76	76
»	dito Nation. Metalliek	5	»	68	68½	68½
»	dito Metall.	2½	»	33	33⅜	33⅜
»	N. Weener Aand.	4	»	231	233½	
BELGIË,	Certificaten	2½	pCt.			
»	dito bij *Rothschild*	2½	»	48½		
PORTUG.,	Nieuwe	3	»	37 5/16	37½	37½
PERU,	Geldl. 1854	4½	»	65½		
VENEZ.,	Oblig. £ 100, thans	3½	»			
»	Uitgest.					
GRENADA,	Oblig.	2½	»	15⅜		
»	Uitgestelde			5½	5 9/16	
MEXICO,	Oblig. £ 100	3	»			
»	dito, Onbepaalde	3	»	19 7/16	20	

Pruiss. Aandeelen, 3½ pc., *f* 180½ a 182. Denemarken, Oblig. te Londen, 5 pc., 99½. Griekenl., Oblig. Geldl. 1825, 5 pc., 3 a 3 1/16. Brazilien, 1824, £ 100, 5 pc., 96½ a 96½; idem, £ 200, 5 pc., 95½; idem, 1839, £ 100, 5 pc., 96. Portugal, Uitgest. 14½. Louisiana, 5 pc., 99⅜.

Beleening 3 pc. Prolongatie 2½ a 3 pc.

Op de van buiten hooger afkomende koersen was de markt zoo wel voor Hollandsche als voor de meeste vreemde fondsen willig; voornamelijk, en wel inzonderheid laat beurs, was de omzet in Oostenrijksche tot hoogere prijzen zeer geanimeerd.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pcts. 59⅝. Spanje 1 pct. 18⅞; dito Binnenl. 3 pcts. 34 9/16. Oostenrijk, Metalliek, 5 pc., 65⅜; idem 2½ pc. 33⅜.

ROTTERDAM den 8 December.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 59⅝; idem, 3 pc., 70⅝; idem, 4 pc., 89⅝. Spanje, Buitenl. 1 pc., 18 13/16 l. k., 18 15/16 h. k., 18 15/16 gebl. k.; Binnenl. a *f* 6000, 3 pc., 34½ l. k., 34 7/16 h. k., 34 7/16 gebl. k.; Coupons Schuldbew. 5 11/16; Amortis. 4⅜. Rusland, bij *Hope en Co.*, 1798 en 1816, 5 pc., 100; Certificaten bij *Stieglitz en Co.*, 5 pc., 82⅜ l. k., 82½ h. k. Nieuwe Pruiss. Loten *f* 180. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 64½ l. k., 64⅞ h. k., 64⅞ gebl. k.; idem, N. 1854, 5 pc., 75½ l. k., 75½ h. k., 75½ gebl. k. Philadelphia, Origin. Bank-Actien 2⅞. Venezuela, 6 pc. nu 4 pc., 22½; idem Onbep. 21½.

Willige stemming in fondsen; vooral naar Spaansche tot klimmende prijzen veel vraag.

Wisselkoersen.

LONDEN den 5 December.

Amsterdam .... 11,15½ a 16.
Dito 3 maanden .... 11,17½ - 17⅝.
Rotterdam » .... 11,17½ - 17⅝.

AMSTERDAM den 8 December.

Hamburg	2 maanden	35½	geld.	Lissabon..	3 maanden	41½	geld.
idem	zigt.......	35½	»	Porto.....	3 ————	41½	»
Londen...	2 maanden	11.65	»	Petersb...	2 ————	171½	»
idem	zigt.......	11.75	»				

ROTTERDAM den 8 December.

Londen..... 2 maanden *f* 11. 65, kort *f* 11. 75.
Hamburg.. 2 » - 35 1/16, » - 35 3/16.

Marktberigten.

SCHIEDAM den 8 December.

GRANEN. Rogge: 147 ℔ Pommer *f* 325 cont., *f* 327 6/w. Gerst: 136 ℔ Engelsche *f* 232 cont., *f* 234 6/w.

MOUTWIJN....... per Ned. Vat zonder Fust	*f* 26. —	zonder de belasting.
JENEVER.......... » » » » »	- 31. 50	
AMST. PROEF.... » » » » »	- 32. 75	

DORDRECHT den 7 December.

GRANEN, ZADEN enz. Bij redelijken aanvoer van Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe, bestond voor dezelve tot 40 c. lager eenige kooplust en is de aangevoerde tot deze verlaging langzaam opgeruimd. Zomer dito slap, en tot 50 c. lager waren uitsluitend de beste soorten te plaatsen: Mooije Zeeuwsche, Vl. en Overm. *f* 13. 30 a *f* 13. 60; dito Blaauwe en mindere *f* 12 a *f* 12. 80; Zomertarwe *f* 11. 70 a *f* 12. 50. Rogge. Zeeuwsche, Vl. en Overm. vond ook minder begeerte en moest 10 a 20 c. lager afgegeven worden: Zeeuwsche, Vl. en Overm. *f* 10. 60 a *f* 11. 10. Gerst. Winter en Zomer vonden bij kleinen aanvoer minder vraag en moest 10 c. lager verkocht worden: Flakk. en Overm. Winter *f* 6. 60 a *f* 6. 90; dito Zomer *f* 6. 70 a *f* 6. 90. Spelt. Mooije Inlandsche heeft vorige prijzen *f* 4. 20 a *f* 4. 40 opgebragt. Haver vond tot onveranderde prijzen eenige kooplust ter binnenlandsche verzending: Zeeuws. en Inl. Voeder *f* 3. 60 a *f* 4. 10; dito Dikke dito *f* 4. 50 a *f* 5. Boekweit slap en ging het bezwaarlijk de aangevoerde tot *f* 8 minder te verkoopen: op 70 Ned. ℔ is 's Bossche a *f* 250 en puike Bredasche *f* 253 verkocht. Paardenboonen vonden bij toenemenden aanvoer tot 10 c. lager eenige vraag, en is voor het Overm. Zakgoed *f* 7. 90 a *f* 8 en gestorte Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 8. 10 a *f* 8. 20 besteed. Duivenboonen tot vorige prijzen van *f* 8. 50 tot *f* 9 naar kwal. genomen. Witte Boonen slap en *f* 1 lager afgegeven, en zijn naar kwal. van *f* 12. 50 tot *f* 13. 50 verkocht. Bruine Boonen meerder aangevoerd en lusteloos en tot *f* 1 lager steeds moeijelijk van *f* 11 tot *f* 12. 50 te verkoopen. Blaauwe Erwten veel uit Flakkee en Zeeland ter veil, zijn tot *f* 1 lager slechts gedeeltelijk, als: de beste van *f* 11 tot *f* 11. 20 en de mindere van *f* 10 tot *f* 10. 50 verkocht kunnen worden. Witte Inl. dito ook 50 c. lager, van *f* 10 tot *f* 10. 50 verhandeld; puik kokende Deensche werden op *f* 10. 50 gehouden. Koolzaad vond minder kooplust en is £ 1 lager afgegeven, als: Overm. Zakgoed van £ 80 tot £ 85 naar kwal. Op 9 vat zonder na koers gestelde verkoopers. Lijnzaad vond weinig vraag en is lager verkocht, als: 108 ℔ Koningsberger a *f* 275; 110 ℔ dito a *f* 285 en 109 ℔ Egypt. a *f* 440. Inl. Zaai-Lijnzaad bij goede vraag 10 c. duurder betaald: 1ste soort gold *f* 4. 90 tot *f* 5. 10 en 2de dito *f* 4. 50 tot *f* 4. 70 per Dordr. achtendeel. Kanariezaad weinig begeerd en 50 c. lager, van *f* 11 tot *f* 11. 50 moeijelijk te plaatsen. Hennepzaad was lager te koopen; mooi Inl. werd a *f* 290 geveild. Raapolie door meerder wind slap en *f* 3 lager, vlieg. *f* 52 gedaan en 1 Mei 1855 werd a *f* 50 gelaten. Lijnolie slap en *f* 2 lager: bij kleinigheden werd dezelve vliegend a *f* 44 en op 6 weken a *f* 45 verhandeld. Raap- en Lijnkoeken tot onveranderde prijzen verkocht: harde Raapkoeken per 1040 st. *f* 90 a *f* 92; dito Lijnkoeken per dito *f* 130 a *f* 135; zachte dito per dito *f* 145 a *f* 160.

AMSTERDAM den 8 December.

GRANEN. Tarwe zeer stil: 132 ℔ N. Geldersche *f* 445. Rogge in een doen: 117, 120 ℔ N. Inlandsche *f* 294, *f* 305. Gerst lager verkocht: 112 ℔ J. Deensche *f* 230. Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad £ ½ lager; op 9 v. Olie te leveren in Oct. en Nov. e. k. £ 70½; in April e. k. £ 84; in Sept. en Oct. e. k. £ 70½. Raapolie lager afgegeven: op 6/w. *f* 51½, vlieg. *f* 50 a *f* 49½, 1 Mei e. k. *f* 47½, ½ a ¼, 1 Sept. en 1 Oct. e. k. a *f* 41½. Lijnolie in eene flaauwere stemming: op 6/w. *f* 43½, vlieg. *f* 42 a *f* 41½, 1 Maart, 1 April en 1 Mei e. k. *f* 42 a *f* 41½. Hennepolie op 6/w. *f* 48½; vlieg. *f* 47½. Raapkoeken per 1040 stuks *f* 85 a *f* 90. Lijnkoeken per 104 stuks *f* 13 a *f* 16½.

MIDDELBURG den 7 December.

GRANEN enz. Men had heden een goeden aanvoer, vooral van Tarwe en Gerst, en daar de kooplust uiterst gering was, zoo ging er begin Beurs bijna niets om, daar houders vorigen weekprijs wilden; later echter kon men gemakkelijk onder vorigen weekprijs koopen. Men kocht de puike Zeeuwsche Tarwe *f* 13, mindere soorten zijn voor *f* 12. 75 afgegeven; puike N. Walchersche Tarwe *f* 13. 25, *f* 13. 35 en *f* 13. 50 gekocht, mindere soorten *f* 13 a *f* 13. 15, afwijkende kwal. bield men op *f* 12. 75, doch bleef onverkocht. Rogge 25 c. lager; met moeite kon men enkele kluisjes aan *f* 11 verkoopen; die op *f* 11. 25 werd gehouden bleef onverkocht. Gerst ruim ter veil, bij uitzoeking kocht men de beste Winter en Zomer dito aan *f* 6. 10, mindere *f* 6 de mud. Voer-Haver *f* 3. 50 de mud. Walchersche Witteboonen minder gevraagd en 50 c. lager: puike *f* 13 a *f* 13. 25 naar deugd, mindere *f* 12 a *f* 12. 50. Walch. Paardenboonen weinig aan en gevraagd, men kocht die meestal aan *f* 8, enkele partijtjes zijn echter tot *f* 7. 80 losgemaakt. Walch. Bruineboonen *f* 12 a *f* 12. 25; dito Groene Erwten *f* 11 a *f* 11. 50, groote bijna niet aan, puike *f* 12. 50 a *f* 12. 75, mindere *f* 12. Zeeuwsche Paardenboonen *f* 7. 75, dito Groene Erwten *f* 10. 75 a *f* 11. Boekweit niet ter veil. Raapolie *f* 56. Patentolie *f* 58. Lijnolie *f* 48 per vat.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 8 December.

RIJST. Uit de eerste hand verkocht ca. 1100 b. Padang, ca. 3400 b. Lombok en ca. 3500 b. Java per *Banca*, *Kenau Hasselaar* en *d'Elmina*, tot geheimen prijs.

AMSTERDAM den 8 December.

KRUIDENIERSWAREN. De gisteren avond gehouden veiling is afgeloopen als volgt: van de 98 v. Beglergé Rozijn zijn 20 v. verkocht tot *f* 11½ a *f* 12½, het overige opgeh. tot *f* 12½ a *f* 12½; 18 baaltjes zoete Palma Amandelen verk. tot *f* 37½ a *f* 38; van 5 v. Cecilia dito 1 koop verk. tot *f* 36½, het overige opgeh. tot *f* 36; 10 b. dito verk. tot *f* 36½ a *f* 36½; 10 vaatj. Curaçao Schillen opgeh. tot *f* 40; van 5 v. Juffer Amandelen 2 v. verk. tot *f* 51½ en 3 v. opgeh. tot *f* 44; 10 boot. Zant. Krenten verk. tot *f* 24½ a *f* 30½; 11 f. Patras dito gedeeltelijk verk. tot *f* 29 a *f* 29½; 32 v. rood Rozijn verk. tot *f* 9 a *f* 9½; 30 b. Anijszaad gedeeltelijk verk. tot *f* 20 a *f* 22½; 29 b. Piment verk. tot *f* 32½ a *f* 33; 4 heele, 6 derde booten en 11 fusten Krenten verk. tot *f* 32½ a *f* 33½; 40 v. Rozijn verk. tot *f* 11½ a *f* 11½; 18 halve booten Krenten verk. tot *f* 3 a *f* 3½; 14 heele en 6 halve booten nieuwe dito verk. tot *f* 10½ a *f* 10⅝.

LONDEN den 6 December.

KOFFIJ. Ceylon was heden meer gevraagd en bedong ferme prijzen; in veiling werden verkocht 282 v., 49 vaatjes en 20 b. — THEE bij toenemenden voorraad flaauw op vorige prijzen. — SUIKER. Voor B. P. soorten is de markt ferm; er bestaat goede vraag tot vaste prijzen. Heden zijn 390 v. afgedaan. Van Penang werden 5172 z. tot volle prijzen verhandeld. Vreemde soorten met geringen kooplust. Heden zijn in veiling verkocht 772 v. en 377 vaatjes Portorico: bruin 29/6 a 31/, blond 31/6 a 39/; 1902 k. Havanna: florits 38/ a 39/, blond 32/ a 37/6, en 125 k. blond Bahia van 32/6 tot 34/. Geraffineerde bij matige vraag met goeden voorraad en ferm op 43/ voor bruine lompen. — CACAO meer gezocht en vaster. Van SALPETER werden heden 2516 z. in veiling aangeboden, waarvan ca. 2000 z. zijn verkocht van 23/6 tot 25/, en 371 z. Bombay van 22/ tot 23/6 per cwt., zijnde over het algemeen lagere prijzen. RIJST flaauw. — HOPPE ferm; de voorraad van vreemde soorten vermindert en de prijzen zijn met neiging tot rijzen; terwijl drie vierde gedeelten van den oogst van Engelsche reeds in handen der koopers voor cons. zijn. — TALK ferm op 64/6 cont. in loco; St. Petersb. Y. C. in loco 65/3.

GRAANMARKT. De prijzen der oude Tarwe bleven zoo voor Engelsche als vreemde kwaliteiten goed gesouteneerd, doch voor nieuwe soorten zijn iets lagere prijzen betaald. Meel op vorige prijzen gehouden. Ofschoon de markt heden slechts weinig was voorzien van Gerst, was dit artikel tot vorige prijzen te bekomen.

VEEMARKT. Over het algemeen was de aanvoer heden belangrijker dan Maandag ll. en de handel daardoor meer gedrukt. Voor alle soorten zijn lagere prijzen betaald. Van Schapen was de aanvoer niet zeer groot, doch ook de vraag was beperkt, waardoor de prijzen evenwel zijn achteruitgegaan. Goede Kalveren met goeden kooplust tot verlaagde prijzen. Over het geheel waren heden 31,645 stuks Vee ter markt gebragt, waarvan 4990 stuks Hoornvee, 26080 Schapen en Lammeren, 166 Kalveren en 400 Varkens. De aanvoer van het Buitenland bedroeg 4480 stuks Vee, bestaande uit 1166 Ossen, 3150 Schapen, 128 Kalveren en 40 Varkens.

LIVERPOOL den 5 December.

KATOEN. De markt sloot heden weder kalm op vorige prijzen. Het totaal der verkoopen van heden bedraagt 5000 b., waarvan [illegible] b. Fernam en Maranham van 6⅛ tot 6⅞ d., 150 b. Egyptische van 5 tot 7½ d. en 700 b. Suratte (400 b. voor uitvoer) van 3½ tot 4 d. Aanvoer sedert donderdag 25,000 b.

Den 6 December.

KATOEN. Tot ferme prijzen hebben heden 8000 b. nemers gevonden.

ANTWERPEN den 7 December.

KOFFIJ. Heden werden circa 300 b. Brazil teruggekocht. — SUIKER. Van Ruwe werden circa 2000 v. beschadigd blank en blond Havanna per *Fanny* van fr. 26½ tot 31½ per 50 kil. in veiling verkocht. Van Geraffineerde hebben circa 25,000 kil. fijne brooden koopers gevonden. — RIJST. Heden werden circa 200 b. gebrokene Arracan omgezet. — Van PEPER werden circa 1000 b. Sumatra per *David Hoadley* verhandeld. — VERWHOUT. Heden werden de verkoopen bekend van 25,000 kil. St. Domingo en 10,000 kil. Ladguna Campêchehout. — WOL. De markt is kalm en de omgang, ten gevolge van den geringen voorraad, weinig belangrijk; prijzen ferm gesouteneerd. — Van ROTTINGS zijn 38,000 kil. Java per *India* afgedaan. — Van TABAK werden 47 v. Kentucky per *Ann Washburn* en 25 v. Virginia per *Hiero* omgezet. — GRANEN. Tarwe en Rogge zonder belangrijke afdoeningen doch ferm op vorige prijzen. Men betaalde voor Inlandsche Tarwe fl. 17 a 17½ per 80 kil. Inlandsche Rogge bedong fl. 11½ per 70 kil. — ZADEN met weinig handel.

BORDEAUX den 4 December.

VOORLOOP. Armagnac fr. 165; Marmande fr. 150; Tafia fr. 115 a 110. De 3/6 Languedoc blijft onveranderd op fr. 208 disponibel te noteren.

BREMEN den 4 December.

TABAK. Gedurende de laatste acht dagen zijn van N. Amerik. verkocht 90 v. Ohio, 192 v. Maryland, 226 v. Virginie en 114 v. Kentucky, en van W. Ind. en Z. Amerik. zijn afgedaan 2397 sur. St. Domingo, 185 p. Yara, 26 k. Seedleaf, 20 p. Columbia-Bladen en 970 p. Brazil dito en 20 k. Florida. — KOFFIJ kalm; de omgang bepaalde zich tot 450 b. Brazil van 9¼ tot 10 gr. en 459 b. beschadigde dito, deze laatste in veiling. — SUIKER. Van Ruwe werden deze week 89 k. Havanna tot 5¼ gr. voor fijn blond omgezet. Van Geraffineerde hebben 8000 brooden Melis van 5¾ tot 6⅞ en 200 coll. Candij van 7¾ tot 9 gr. koopers gevonden. — RIJST met weinig handel, doch ferm; de verkoopen bedroegen 1600 z. gepelde O. Indische soorten en 120 tiersjes Carolina. — Van THEE werden in de 2de hand en in veiling verhandeld 62 k. Pecco van 7/12 tot 1¼ rth., 12/4 k. Souchong van 30 tot 52 gr., 14/4 k. Congo van 24 tot 36 gr. en 45/8 k. Pouchong van 22 tot 52 gr. per ℔. — SPECERIJEN werden slechts bij kleinigheden tot vorige prijzen voor cons. afgedaan. — KATOEN. Bij meerdere vraag werden deze week 1081 p. N. Amerik. verhandeld. — VRUGTEN zonder belangrijke omzettingen. Smyrna Rozijn gedaald; andere soorten onveranderd. — CACAO meer gevraagd; St. Domingo is iets hooger te noteren; mooije Bahia flaauw op 6 gr. — Van TERPENTIJNOLIE werden 60 v. omgezet; men houdt thans op veel hoogere prijzen van 14¼ tot 15 rth. per 100 ℔; Bayonne is op 14 rth. genoteerd. — HUIDEN voortdurend met beperkten voorraad; per *Corintan* zijn 3000 Porto-Cabello van New-York aangevoerd. — POTASCH stil en op vorige prijzen gehouden. — Van TRAAN zijn 55 ton tot vooruitgaande prijzen verkocht. — In LIJN- en KAAPOLIE waren de afdoeningen meer belangrijk; van de 1ste soort zijn 165000 en van de laatste 50,000 ℔ afgedaan. — METALEN met beperkten omgang en prijzen nominaal. — VERWHOUT. Wij noteren Laguna Campêchehout 2¼, St. Domingo en Jamaica 2¼ a 2¼, Cuba Geelhout 2¼ a 2½, Lima Roodhout 3¼ a 3½ per 100 ℔. Cederhout. Edles is op 4¼ en Wildes op 4¼ a 5 rth. per 100 ℔ te noteren. — GRANEN. Tarwe was deze week over het algemeen meer aangeboden en werd in sommige gevallen met lagere prijzen betaald. Rogge bij weinig handel ferm gesouteneerd. Gerst mede gedaald.

WISSELKOERS. Hamburg, kort 300 mb.; Amsterdam, kort fl. 250; Londen op 3/m. 4 100. Frankfort op 2/m. fl. 100.

BUENOS-AYRES den 13 October.

(*Per Bahiana.*)

Over het algemeen is de Handel in loco, sedert ons vorig berigt, veel levendiger geworden, vooral voor INVOER-ARTIKELEN; onze diverse UITVOERARTIKELEN blijven voortdurend schaarsch en worden op hooge prijzen gehouden, waardoor alle rijzing van de WISSELKOERS wordt verhinderd; men noteert op Londen 64/ a 64/3. — VRACHTEN kalm en met neiging tot dalen; notering: Huiden 40/; Talk 35/; Balen voor Engeland 30/. Verscheidene schepen hebben zonder vaste bestemming onze haven verlaten, naar het Oosten stevenende.

Advertentiën.

Ingezonden Stukken.

ERUDITIO MUSICA 1854/1855.

EERSTE CONCERT.

1. Symphonie (n.° 4, D mol) van R. SCHUMANN. 2. Concert (n.° 1, G mol) voor de piano forte met orchest van F. MENDELSSOHN BARTHOLDY, voorgedragen door den heer *Ernst Lubeck*, solo-pianist van den Koning. 3. Aria (*Prendi per me sei libéro*) van C. DE BÉRIOT, gezongen door mejufvr. *Helena Sherrington.* 4. Ouverture voor het treurspel *Coriolanus*, van L. VAN BEETHOVEN. — 1. Ouverture voor Shakespeare's *Zomernachtsdroom*, van F. MENDELSSOHN BARTHOLDY. 2. Aria uit *la Somnambula*, van V. BELLINI, gezongen door mejufvrouw *H. Sherrington.* 3. Fantaisie op Peruaansche volksliederen, voor de piano forte, gecomponeerd en voorgedragen door den heer *E. Lubeck.* 4. Romance: *la Promessa*, van G. ROSSINI, gezongen door mejufvrouw *H. Sherrington.* 5. Reminiscences de *Norma*, voor de piano forte, van F. LISZT, voorgedragen door den heer *E. Lubeck.* 6. *Nachklänge von Ossian:* ouverture van N. W. GADE.

Het is ons eene aangename taak, te gewagen van den voortreffelijken uitslag dezer soirée, die eene luisterrijke opening van de concertenreeks mogt heeten en een bijna onvermengd kunstgenot schonk. Al dadelijk brengen wij der Directie dank voor de eerste uitvoering der symphonie van *Schumann.* Schoon in volgorde van uitgave de vierde zijner symphonien, is zij echter reeds voor 10 of 12 jaren geschreven, en bestaat uit vijf afdeelingen (*Inleiding, Allegro, Romance, Scherzo* en *Finale*), tot één geheel verbonden. Als alle des componisten werken van dien aard, munt ook deze symphonie uit door frissche en liefelijke melodien, belangwekkende denkbeelden en meesterlijke bewerking. Als altijd versmaadt hij alle effectbejag en streeft naar zijn doel door waardige middelen. De compositie, hoezeer, in vergelijking met de overige symphonien van *Schumann*, op kleinere schaal aangelegd en over 't geheel van een meer gemoedelijk dan grootsch karakter, draagt echter al de kenmerken van des componisten individualiteit, die ook aan zijne overige werken eigen zijn, en zij verdient voorzeker onder de meest op prijs gestelde instrumentaal-werken van lateren tijd te worden gerangschikt.

De uitvoering, met zorg voorbereid, was zeer verdienstelijk en vond veel bijval. Het werk vordert intusschen eene fijn genuanceerde voordragt, die eerst na meerdere kennisneming, indringen in den geest en herhaalde beoefening van zulk een werk door de uitvoerders kan verkregen worden. Ook de fraaije en bekende ouvertures werden loffelijk ten gehoore gebragt. Insonderheid mag dit op den *Zomernachtsdroom* worden toegepast.

Mejufvrouw *Sherrington* ontwikkelde in al de Solo's van het programma al de voortreffelijke eigenschappen van zang en voordragt die haar reeds vroeger, en in niet minder mate ook nu, den buitengewonen en verdienden bijval van kunstkenners en publiek deden verwerven. Daarbij heeft hare stem buiten twijfel aan kracht en schoonheid, insonderheid in het diepere octaaf, belangrijk gewonnen. De voordragt der beide schitterende Aria's en van de onbeteekenende Romance van *Rossini*, alsmede die van *Schubert's Ave Maria*, ontvonkten dan ook in ruime mate de geestdrift der hoorders, die zich menigwerf in de warmste toejuichingen lucht gaf en de uitstekende en bevallige Zangeres herhaaldelijk de eer der terugroeping verschafte. Schoon we ons nauwelijks het regt toekennen, om van eene onverpligt geschonkene gave iets af te wijzen, gevoelen we ons toch genoopt op te merken, dat de vertolking van het moederlijk gebed en dankbed (*Ave Maria*) zich, hoe schoon door haar gezongen, door meerderen ernst, innigheid en diepte van gevoel, door minder geprikkelde sentimentaliteit en streven naar effect had kunnen kenmerken. De oppervlakkigheid der massa moge men daardoor verblinden, het streven naar waarheid is eene meer edele taak en leidt tot een schooner doel. Meerdere uiterlijke rust bij hare voordragt als Concertzangeres zij der talentvolle jeugdige kunstenares welgemeend aangeraden. We hopen haar spoedig in dit kunstsaizoen weder te ontmoeten.

Dienzelfden wensch uiten wij met niet mindere warmte ten opzigte van *Ernst Lubeck*, den uitstekenden kunstenaar, die weldra eene buitenlandsche kunstreis gaat ondernemen. In vollen glans [illegible] ook thans weder zijn groot en veelzijdig talent, dat hem sints lang onder de eerste pianisten van zijnen tijd eene regtmatige eereplaats waardig maakte. Voortreffelijk was hij in ieder genre, waar hij de [illegible] en verhevene denkbeelden van een *Mendelssohn* vertolkte, of zijne virtuositeit over de grootste moeijelijkheden die de [illegible] school oplevert, en waarin zijne Compositie niet ten achteren [illegible] op schitterende wijze zegevierde. Hoezeer in het Concert van *Mendelssohn* het tempo van het *Presto vóór het Finale* [illegible] snel genomen scheen, op het tempo van het finale, zooals [illegible] door den Solist werd genomen en volgehouden, hebben wij [illegible] bedenking, want het karakter der Compositie en de duidelijkheid van uitvoering bleven volkomen bewaard. Jammer dat de [illegible] en daarenboven (ten gevolge van de nalatigheid van een [illegible] pianostemmer) onvolkomene stemming van den heerlijken [illegible] *Erard*-vleugel, door den Heer *Lubeck* medegebragt en [illegible] aan de *uitwerking* van het Piano-Concert hier en daar eenige [illegible] deed. De blaas-instrumenten toch konden gelijke hooge stemming [illegible] bereiken en de zuiverheid en eenheid van het ensemble liet [illegible] door nu en dan te wenschen over. Op het spel van den Solist [illegible] dit in geenen deele invloed en de totaal-indruk van het geheel [illegible] er niet belangrijk onder. Dat ook de Heer *Lubeck* alle [illegible] tot bewondering en opgewondenheid door iedere voordragt wist [illegible] voeren, dat hem herhaaldelijk toejuichingen en terugroeping ten deel vielen, en dat hij die welverdiende hulde met zijne gewone bescheidenheid ontving, vermelden wij, ook al mogt men dit stilzwijgend onderstellen, hoogst gaarne.

De aankondiging, dat in het volgend Concert zullen optreden *Wilhelmina Clauss*, de alom gevierde Pianiste, *Henriette Sontag-Nissen*, de ook bij ons zoo gunstig bekende Zangeres, en [illegible] *Coenen*, de hooggeschatte Nederlandsche Violist, moge voorloopig eenig denkbeeld geven van het kunstgenot dat den leden wacht, en een nieuw bewijs van de loffelijke zorg van het Bestuur aan [illegible] zij dat verpligt zullen zijn. Ook de nieuwe Gasverlichting der [illegible] draagt veel tot het algemeen genoegen bij.

6 December 1854.

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.